Karikatür

— Bu, ilerde öreceğimiz çoraplara model olsun!..

ANKARA MEKTUBU

ESKİ TAKIRTILAR:

Şu bozkır tabiatı ne sert şey. Kuraklık verdi mi medet çektirir, soğuk verdi mi yaka silktirir ve bir de yağmurlar başladı mı demegitsin.

Sonbaharın pastırma yazı denilen sıcak zamanını elbet unutmayız. Nasıl unuturuz ki, haftalarca sucuk gibi terletir de pastırmamızı çıkartır.

Tarih kitaplarında okuduğumuza göre eskiden bir «Pastırma emini», bir de «Pastırma naibi» varmış. Pastırma eminin vazifesi pastırma vergisini almakmış, bu okadar mühim değil. Fakat naibin vazifesi pastırma davalarını dinlemekmiş ki, oldukça mühimdir. Meselâ, bu naip şimdi mevcut olsaydı, pastırmamızı çıkaran güneşle, bizi sucuk yapan kırkikindiler hakkındaki serzenişlerimizi kendisine iblâğ ederdik.

Pastırma ve sucuktan bahsettik de et ve kıyma aklıma geldi. Vakaa et şimdi pahalı. Fakat harpten evvelki ucuz zamanlarda bile et giren evlerin o eski, kendine has güzellikleri kalmamıştı. Şimdi hangi eve et giriyor, onu kimler yiyor belli değil. Eskidense bunu işitmiyen kalmazdı. O zaman et makineleri mevcut olmadığından et gelince her ev kıymasını et tahtası üzerinde satırlarile kendi kıyardı. O ne muttarid tıkırtı idi? Hattâ buna tıkırtı demekten ziyade şiir demek yerinde olurdu. Adeta o kıyma kıyışın kendine mahsus vezni ve kafiyesi mevcuttu.

O tıkırtılar âdeta o evin ilân-ı şadümanisi idi. Eve et girdiği bu zafer trampetesile konu komşuya bildirilir ve komşu evlerin kedileri de tıkırtılı evin etrafında dört dönerek bir nevi tavaf ve ibadet yaparlardı. Hey gidi günler!

★

YENİ TIKIRTILAR:

O tıkırtılardaki şiiri şimdi hanımların giydiği alafranga takunyaların tıkırtılarında biraz sezer gibiyiz.

Hoş bunlar bana biraz özenti, yapmacık gibi geliyor ama, doğrusunu isterseniz fena da değil. Mevzun bacakların mevzun bir tıkırtı ile asfalt kaldırımlar üzerindeki süzülüşleri birer şiir olmaz da ne olur? Fakat bir de aksini düşüüün; bacaklar kara kuru ve çarpık olursa, o zaman bu tıkırtıları bana eski hamam natırlarının nalın takırtılarını hatırlatıyor ve tiksiniyorum. Bilmem bu hükmüme sizler ne dersiniz?

★

BU DA BÖYLE TUTTURMUŞ:

Yenişehrin meşhur bir pastacı ve dondurmacısı vardır. «Meram» namını taşıyan bu dükkânın pastaları şekil ve nevilerine göre ayrı ayrı isim taşırlar. Hoş, bu bir şey değil, elbet hepsinin birer ismi olmalı. Fakat bu isimler gariptir. Meselâ bakın, vilki, çörçil, ruzvelt gibi günün adamlarına ait isimliler yanında; Majino ve Himalaya gibi mevki adlıları da vardır.

Müşterilerini ekseriya genç mektepliler teşkil eden pastahanede şöyle muhavereler eksik olmaz:

Garson — Ne yediniz efendim?

Müşteri — İki Vilki, bir Çörçil.,

Yahut da:

Garson — Ne yediniz?

Müşteri — Bir Himalaya....

Diğer bir muhavere iki arkadaş arasında şöyle geçer:

— Ben bir Majino göçürdüm

— Ben de iki Majinonun hakkından geldim...

Dünyada kurnaz çok. Bu dükkân da böyle tutturmuş işte...

Zaparta

No. 391 CİLT: 16 SENE: 8 FİYATI 10 KURUŞTUR 24 HAZİRAN 1943

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400, üç aylığı 200 kuruştur.

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telgraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul! 103

İSTANBULUN BEŞ YÜZÜNCÜ YILDÖNÜMÜNE HAZIRLIK:

İstanbul — On sene sonra kendimi, takmış takıştırmış, süslenmiş püslenmiş, bir bakıma cennet kadar, bir bakıma cennetteki hûriler kadar güzel görüyorum..

Fatihin ruhu — Aman yavrum, dikkat et 490 senelik uykudan sonra bunlar bir rüya olmasın!..

BEYOĞLUNDAKİ KUNDURACILAR YÜZÜ BULDU:
— Nihayet yüzü buldular..
— Kunduracılar mı?
— Hayır, fiyatlar!..

İstanbulun 500 üncü Yılı

GAZETELERDE okuduğumuza göre on yıl sonra İstanbulun fethinin beş yüzüncü yıldönümünü kutlulıyacakmışız. Daha iyisi bu şenliğin cazibeleri yalnız geçit resimleri, fener alayları, mızıkalar ve söylevlerden ibaret kalmıyacakmış. Dünyanın eşsiz güzeli İstanbulu o gün bambaşka bir çehre ile görecekmişiz. Haliç, bir kıyısından Kumkapıya, öteki kıyısından Beşiktaş yahut Ortaköye kadar uzıyacak iki mermer rıhtımın kucağında yeşil billûrdan bir havuz haline gelecek, bu havuzun aynasına tarih şaheserleri arasında modern yapıları, yeşil sahaları, asfalt caddelerile dünyanın en güzel bir manzarası aksedecekmiş. Aramızda bu peri masalı dekorunu - Sarayburnu ile Selimiye, Kabataş ile Üsküdar arasında iki muhteşem köprü ile - karşı kıyıya bağlıyanlar da az değildir.

Ben kendi hesabıma daima ayağını yorganına göre uzatmıya alışmış kanaat ehli bir adamım. İnşallah son zamanlarda hepimizi haylıca düşündürmüş olan şu bit belâsı hayırlısı ile bertaraf olur da bir kazaya uğramadan mübarek beş yüzüncü yıl bayramına yetişirsem istiyeceğim şey okadar uzun ve derin olmıyacaktır.

On sene sonraki bayramı şöyle tasvir etmem mümkündür: Sabahleyin uyanıyorum. Önüme bir bardak sütlü kahve ile iki yumurta getiriyorlar. Süt terkos suyu ile katışık değildir; kahve adam başına üç ayda yüz gram, günde bir gram üç santiğram hesabile değildir; yumurtalar on kuruştan ve en aşağı yirmi beş günlük değildir.

Kahvaltımı ederken pencereden sokağı seyrediyorum. Karşımdaki yangın arsası artık mahalle çöplerinin döküldüğü arsa değildir. Ötesinde berisinde bitmiş tertemiz ve yemyeşil çimenlerle âdeta bir bahçedir.

Gazetemi getiriyorlar. Onda artık tayyare bombaları ile havadan tutuşturulan şehirlere, mezbaha koyunları gibi boğazlanan insanlara, sürülerle batan gemilere ait havadisler aramak beyhudedir. Günün en kanlı vakası karısını yahut kaynanasını yaralıyan bir adamın hikâyesidir.

Bayrama gitmek için giyinmiye başlıyorum. Bayanın arasıra yanıma yaklaşması beni artık ürkütmüyor, çünkü bu bana yardım etmek içindir. Havagazının yanmadığını, buna mukabil şirketin yeni bir zamla beni yaktığını haber vermek için değildir. Yağa yine elli kuruş zam edilmesine mukabil kuzu etinin yine iki yüz yirmi beşte durduğunu müjdelemek için değildir.

Sokağa çıkıyorum. Sokağım asfalt değildir; fakat yürürken ayağımın altında taşlar oynamıyor, pencerelerden üstüme halı silkmiyorlar, bulaşık suyu dökmüyorlar. Tramvaya biniyorum. Belki oturacak yerler yine doludur. Fakat önümden, arkamdan itmiyorlar; rahat rahat ayakta duruyorum.

Halkın toplu olarak eğlendiği yerlere girip çıkmaktan korkmuyorum. Çünkü tehlike yalnız bir parça sıkışmaktan ibarettir, bitlenmek ve tifüse uğramak tehlikesi değildir.

AKIL HOCASI

Büyükadada K. İ.

«Size hayran olanlardan biri de benim (kız değilim). Hakikaten bukadar yakışıklı mısınız?»

CEVAP:

Kız değilseniz ne diye merak ediyorsunuz? Yoksa evlendirecek kızınız mı var?

★

Antalyada T. B.

«Evimizin karşısında iki kızkardeşten küçüğünü seviyorum. Nasıl ilânı aşk edeyim?»

CEVAP:

Evvelâ ablasına bir kısmet bulunuz, arkasından hemen talihiniz açılır!

★

Malatyada E. G.

«1. Gece gündüz çalıştığım halde kimseye yaranamıyorum. Hangi diyara gideyim? 2. Gözlerim bozuk olduğundan sizin gözlüğünüzün numarasını verir misiniz? 3. Tombul Teyze yi kocasından ayırmak mümkün mü?»

CEVAP:

1. Başka diyara gitmiye hacet yok: İşi tenbelliğe vurursanız herkese yaranırsınız! 2. Benim gözlüğümün numarasından size fayda yok. Zira adamına göre numarasını da değiştiriyorum! 3. Cevabı evvelce verilmiştir.

★

Galatada A. S. Y.

«Şimdiye kadar hiç bir kadınla tanışamadım. Muvaffak olmak için ne yapayım?»

CEVAP:

İlk tesadüf ettiğiniz kadına: «sevgilim, benimle beraber dolaşmaz mısınız?» diye sorunuz. Başınıza çantayı, şemsiyeyi indirmezse muvaffak oldunuz demektir.

★

Fatsada A. G. E.

«Memleketimize gelen tiyatroda bir aktris sevdim. Gittiler. Aşkımdan duramıyorum, derdime bir çare..»

CEVAP:

İşiniz gücünüz yoksa tiyatroya aktör yazılırsınız. Sahnede, sahne arkasında karı koca rolü oynayıp gül gibi geçinirsiniz.

★

Üsküdarda İ. L.

«On sekiz yaşındayım. Bu yaşa kadar bana sahip çıkan yoktu. Şimdi elim ekmek tutmıya başlayınca sekiz kişi birden seni ben büyüttüm diyor. Beni acaba hangisi büyütmüştür dersiniz?»

CEVAP:

Bir gün onlara işten çıkarıldığınızı, açıkta kaldığınızı söylersiniz, hangisi sizden yüz çevirmezse sizi o büyütmüştür, sekizi birden yüz geri ederlerse hepsinden kurtulursunuz!

Antalyada N. S. B.

«Evlenmek istediğim bir kız var, fakat kendisinin haberi yok. Maksadımı anlatmak için ne yapayım?»

CEVAP:

Dilsiz misiniz, kekeme misiniz? Böyle bir mazeretiniz yoksa maksadınızı anlatmak için Akılhocasına ne ihtiyacınız var?

★

Yozgatta A. Ş.

«Bozuk olmıyan birayı nerede içebiliriz?»

CEVAP:

Bira fabrikalarına işçi, memur kaydedilirseniz biralar şişeye girmeden evvel içebilirsiniz!

★

Giresunda N. G.

«1. Size ayda kaç sual sormama müsaade edersiniz? 2. Yediğün cilt kapağı yapmaktan vaz mı geçti?»

CEVAP:

1. Zarif ve nükteli olmak şartile istediğiniz kadar sorabilirsiniz. 2. Kapak bezleri tükendiği, yenisini tedarik etmek şimdilik kabil olmadığı için harbin sonuna kadar bekleyiniz.

Akılhocası

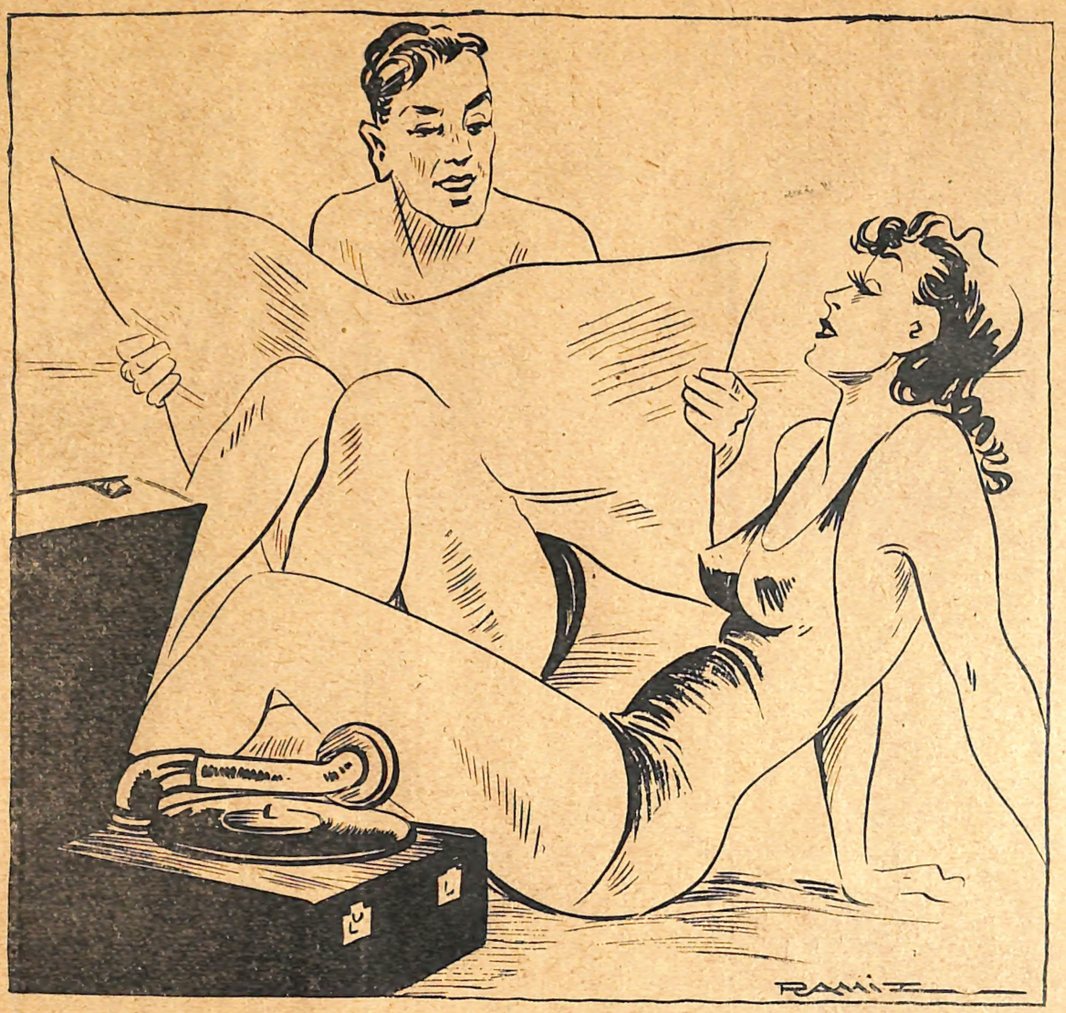

Erkek — Ateşi üç günden fazla devam edenleri polise haber vermek mecburî imiş...
Kız — Öyle ise seni haber vereyim... Bir haftadır benim için yanıp tutuştuğunu söylüyorsun!..

Öğle yemeğimi bir lokantada yiyebiliyorum. Çünkü bir barda eğlenmiye gitmişim gibi soyulmak tehlikesi yoktur. Et ve balıktan zehirlenmek, kötü yağdan mide fesadına uğramak tehlikesi yoktur. Karnemi evde unutmuşsam ekmeksiz yemek yimek tehlikesi yok, buna mukabil garsonun bana bir francala değilse bile bakla, arpa, kepek vesaire karıştırılmamış halis undan bir dilim iyi pişmiş buğday ekmeği getirmesi ihtimali vardır. İçtiğim su Taşdelen olmasa bile İstanbulun temiz ve mikropsuz sularından biridir.

Vapur ve trene binecek olursam belki yine kuyruğa giderek sıra bekliyeceğim, fakat saygısız ve terbiyesiz bir takım insanların ayağıma basarak, üstüme abanarak sıramı almıya kalkmaları ve beni eğlenmiye gideceğim yerde, karakol ve mahkemeye gitmiye mecbur etmeleri tehlikesi kalmamıştır.

Manava girerken artık meyva sepetleri arkasına pusu kurmuş dağ eşkiyası ile karşılaşmak tehlikesinden korkmıyacağım. Balıkçıya girdiğim zaman âdeta bir sulh pazarlığı masası başına oturmuş gibi sıkılmıyacağım. Aldanmadan, alay ve hakarete uğramadan kokmamış bir balık alıp çıkmaktan emin olacağım.

Mısırçarşısı vesaire gibi müesseseleri yapılıp bitmiş, otobüsleri tavuk ve kaz kafesleri halinden çıkmış görürsem sevineceğim.

Benim on yıl sonra beş yüzüncü fetih yılını kutlıyacak olan İstanbula ait emel ve hayalim bukadar mütevazi ve küçük gönüllüdür. O mübarek günlerde bunları bulursam öpüp başıma koyacağım ve fazlasını aramıyacağım.

KARİKATÜR

— Bu sene meyva bolmuş..
— İnanma, iki gündür plâjdayım, hâlâ bir armut bulamadım !...

Harp — Kapıyı aç, yerleşmiye geldim!..

AKŞAM YOKLAMASI!

Erkek — Eskiden çamaşırlarımı sen yoklardın..
Kadın — Evet ama, ben ufaklık aramazdım!..

FENA HABER:

Sevimli, çalışkan, hoş sohbet arkadaşlarımızdan biri, iki ay evvel, yağ piyasasını yoklamak üzere Karsa gitmişti. Orada onun tehlikeli bir hastalığa tutulduğunu haber aldık. Arkasından zavallının ölümü haberi yayıldı.

Birkaç arkadaş toplanmış, acı acı merhumdan bahsediyorduk. İçimizden biri:

— Hastalığı muhakkak. Fakat öldüğüne yüzde yüz kanaatiniz var mı?

Dedi. Hepimiz bir rivayet söyledik. Rivayetlerden biri ötekini tutmuyordu. Ayni arkadaş:

— Meseleyi tahkik etmek için bir çare var, dedi. Şimdi Karsa yıldırım cevaplı bir yıldırım telgrafı çekeriz, ölüp ölmediğini kendisinden sorarız!

— Ölüler nasıl cevap verir?

— Ölüler cevap vermez ama, çektiğimiz telgraf, gönderilen ölmüştür kaydile, iade edilir!

Arkadaş kalemi eline aldı ve telgrafı yazdı:

«Sizin Karsta vefat ettiğinize dair bir haber dolaşıyor. Hepimiz meraktayız. Doğru olup olmadığını bildiriniz!»

Telgrafı yıldırım gibi bir uşakla gönderdik:

— Telgrafı hemen çektir, ve cevabını almadan gelme!

Dedik. İki saat sonra uşak, elindeki yıldırım cevabı ile odaya girdi. Telgrafın altında öldüğü rivayet edilen arkadaşımızın imzası ve üstünde şu cümle vardı:

«Dolaşan haberlerde biraz mübalâğa var!»

★

MELEK GİBİ

— Doğrusu, melek gibi, yemez içmez soyundan, mübarek, kanaatkâr bir belediyemiz var.

— .... mi dersin?

— Öyle ya... Baksana, bütün şehir halkı yiyecek, içecek buhranından şikâyet ederken belediyemiz sabahtan akşama kadar evrak okumakla vakit geçiriyor!

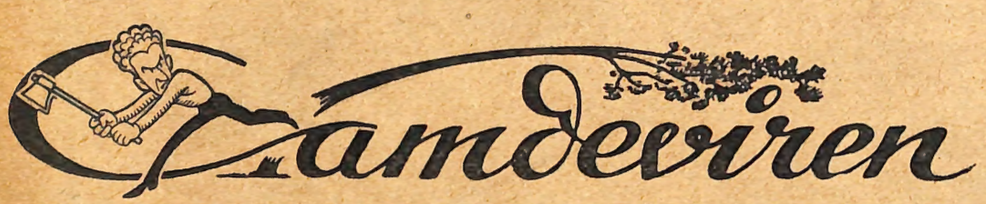

TERKİBİ BEND

I

Eyyâm-ı bahâr oldu cihan mest-i şüundur
Mecnun gibi âzâde-i ârâm-ü sükûndur
Gülşende gezen goncelerin şebnemi girye
Sahrâyı tutan lâlelerin bâdesi hundur

Zehrâb-ı sitemdir bize her şebnemi hûnin,
Her lâle-i gülgûn bize bir dâğ-ı derundur
Meyletme cihan bezmine ey dil ki cihânın
İkbâli de elvânı kadar bûkalemundur

Gülzâra nazar kılma ki âşık nazarında
Cânan yüzü peymâne nümâ lâle nümundur

Bedmest-i şüûn olma ki sâkî-i bahârın
Her subhu mesâ sunduğu sehbâyı cünundur

Bir başka heves vâr ise sevdâ hevesinden
Üftâdesi her dem yeni bir derde zebundur

Her kim ki içer bâdeyi cânânın eliyle
Çeşminde cihan şevk-u tareb nakş-ü füsundur

Hırs ehline terkeyliyerek cümle makamı
Terketme elinden gece gündüz dolu câmı.

ÇAMDEVİREN

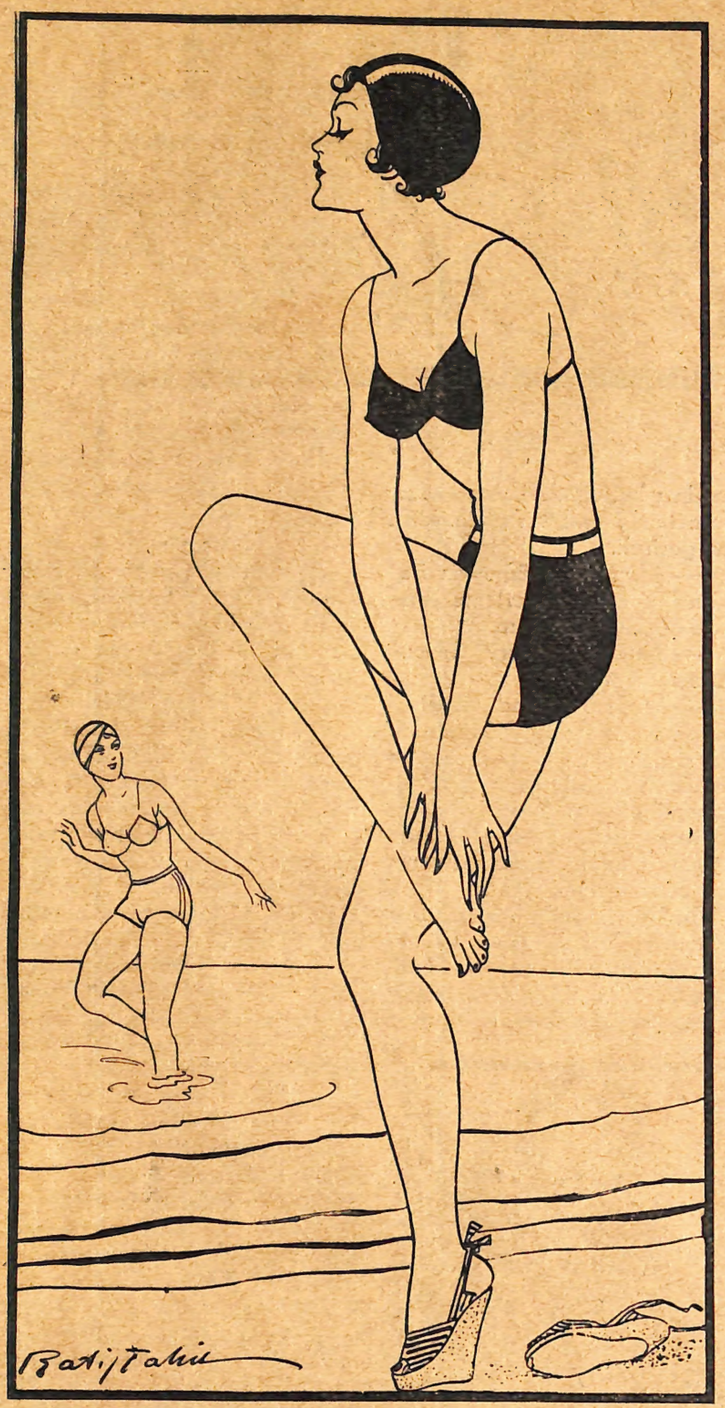

— Pabucum ayağımı vurdu...
— Anlaşıldı, yine kocanın canı yanacak!..

HİKÂYE

Nazik, okumuş ve zengin

— Seni bugün pek bahtiyar görüyorum.

— Nasıl bahtiyar olmam? Bu sabah kızıma söz kesildi!

— Melihayı evlendiriyorsun demek?

— Hem de kiminle, biliyor musun? Nazik, okumuş, ve zengin bir gençle...

— Damadının nazik, okumuş ve zengin olmasına aklım erer ama, akıllı bir genç olduğuna pek inanamam!

— Neden?

— Böyle bir zamanda evlenmiye kalkıştığı için!

— Meselenin içinde aşk olmasa ben de senin gibi düşüneceğim...

— Demek senin küçük Meliha boyundan büyük işler görmüş desene?..

— Öyle kardeşim, öyle... Ne yaparsın? Zamane gençleri. Kızlarımız kendiliğinden teşebbüse girişmeseler, bizim gibi babalar, analar, kolay kolay damat sahibi olamazlar!

— Hakkın var. Öyle ise sözümü geri aldım. Mademki meselenin içinde aşk var, o halde akıl, fikir mevzuubahs olamaz. Şimdi yalnız damadının nazik, okumuş ve zengin bir genç olması meselesi kalıyor..

— Evet, ben de ilk önce bundan şüphelendim, fakat bizzat tetkik edince kendisinin bu meziyetlere fazlasile malik olduğuna kanaat getirdim!

— Ne suretle?

— Hâdiseyi, canım sıkılmazsa başından sonuna kadar anlatayım: Bir gün, refikam, iki gözü iki çeşme, karşıma geldi. Şaşırdım: «Ne oldu, kadın? dedim, çok şükür, ekmeğimiz de var, yağımız da... Ne diye ağlıyorsun?» Kadıncağız göğsünü parçalıyacak derecede derin bir nefes aldı: «Ben ağlamayım da kimler ağlasın? O, bizim göz nuru, alın teri dökerek büyüttüğümüz Meliha kız yok mu? İşte, o münasebetsiz ne olduğu, kimin nesi olduğu meçhul bir delikanlıya tutulmuş!» Tepemden aşağı kaynar sular döküldü, haykırdım: «Ne halt etmiş?» Refika, saçlarını yolarak, anlatmıya başladı: «Ne haltlar etmemiş desene... Beraber sinemaya mı gitmemişler, beraber çay mı içmemişler. Senin anlıyacağın, namusumuz bir paralık olmuş! Meliha mineevveli ilelâhir, hepsini bana bir bir anlattı. Kız, delikanlı için, çıralar gibi yanıyor. Kızın söylediğine bakılırsa, delikanlı da Meliha için tutuşup duruyormuş. İkisini baş göz etmekten başka çare yok. Namusumuzu ancak bu suretle temizliyebiliriz!» Ayaklarım soğuk suya erdi, dedim ki: «Güzel diyorsun, evlendirelim ama, delikanlının huyunu, suyunu bilmiyoruz... Hangi ailedendir? Hangi vazifeye devam ediyor? Hayırlı, hayırsız mı?» Karım dedi ki: «Delikanlı, hem nazik, hem okumuş, hem de zengin biriymiş... Kız böyle söylüyor. Fakat onun söylediğine kim bakar? Bunu iyiden iyiye tahkik etmeliyiz!» İkimiz de bu tahkikat işine karar verdikten sonra hemen teşebbüse geçtim. Çocuğun bulunduğu semti tahkik ettim, onu gizliden gizliye takibe başladım. Bir gün tesadüfen, ayni tramvaya düşmüştük. Kızımın âşıkı olan gençle âdeta burun buruna idik. İkimiz de ayakta duruyorduk. Bir aralık ona yakın bir sırada bir yolcu ayağa kalktı, bir yer boşaldı, ben, yaşıma başıma güvenerek o boş kalan yere hücum ettim. Fakat delikanlı ufak bir hareketle boşalan yere oturur gibi yaptı ve ilerde duran yaşlı bir kadına baktı, gözlerile, başı ile kadına işaret ederek yanına çağırdı: «buyurunuz!» dedi, ve ihtiyar kadını kendi yerine oturttu.

Kendi rahatsızlığım pahasına olsa bile, genç adamı takdir ettim. İçimden: «Aferin, dedim, nezaketten yana on numara aldın. Senin yerinde başka bir genç olsaydı, ihtiyar kadını koltuğundan tutar, kaldırır, yerine kendi kurulurdu!»

Neyse, uzatmıyayım, aradan bir zaman geçti. Bir gün Ankara caddesinden aşağı iniyordum, delikanlı bir kütüphaneye girdi, tabiî ben de arkasından. Merak ediyordum. Ne kitabı alacak? Herhalde, bugünün gençleri, şiir gibi, roman gibi lüzumsuz şeylere fazla rağbet ediyorlar; bizim müstakbel damat da istisna teşkil edecek değil ya.. O da böyle, ne dünyada, ne ahrette işe yaramıyan kitaplardan birini alacak. Elverir ki, bunların değerlilerinden, faydalılarından birini seçsin! Kitapçıdan Cevdet paşanın ta-

(Arkası 11 nci sayfada)

Bayan — Kendimi bir kuş kadar hafif hissediyorum..
Bay — Öyle ise ne duruyorsun, uzaklara uçup gitsene!..

HA GAYRET!.. Hasib Efendi

Yazan: KEMAL M. ALTINKAYA

— 11 —

— Hasip efendinin karısına âşık olması ve dizginleri karıya kaptırması. Benim kaşık düşmanı Münevveri görmüş. Pek fevkalâde bir şey olduğunu söyledi. Yalnız biraz fazlaca acara benziyormuş. Ben olsaydım, Nejadıma almazdım, diyor.

• • •

Hasip efendi bizim tahminimizden çok daha kurnaz imiş. Evlenir evlenmez, «velinimeti» müdürden on beş gün izin aldı ve ardında hiç bir iz bırakmaksızın bal ayı seyahatına çıktı.

Bu on beş günü, hep ondan bahsederek, hep onun ad ve hesabına şakalar yaparak geçirdik.

Ve daireye devam bahsinde şaka nedir bilmiyen Hasip efendi on altıncı günün sabahında saat dokuza beş kala dairede idi.

Sarmaş dolaş olduk. Feyzi:

— Vay hırsız! diye bağırdı, hiç bir iz bırakmadan sıvıştın! Neredeydin, bakalım? Seni gidi vefasız seni!

Hasip efendi pek mesut görünüyordu. Evlenmek onu, budanmış bir fidan gibi tazelendirmiş, canlandırmıştı.

— Efendim, dedi, ciyadeti hava ve ıtrı şevahikten istifade için refika cariyenizle maan dağlara çıktık.

— Oh! oh!.. ne güzel... Gözü kalanın gözü çıksın..

• • •

Hasip efendi, yavaş yavaş, normal yaşayış tarzına döndü. Bir zaman öğle tatillerinde evine taşındı ise de, sonraları, bekârlığında olduğu gibi yemeğini daireye getirmiye ve öğleyin çıkmamıya başladı.

— Ne diye öğleyin karıcığının yanına gitmiyorsun?

— Öğle tatili kısadır. Bundan maada bütçei âciziyi mümkün mertebe fazla hamuleden uzak bulundurmak lâzımdır. Öğleleri fakirhaneye gidip gelme tramvay akçesi beş küsur lira eder. Evli insan on paraya on düğüm bağlamalı..

Bir gün öğle tatilinde erkence daireye döndüğüm vakit Hasip efendiyi hafif tertip uyuklar buldum. Hem uyukluyor, hem de mırıldanarak bir şarkı okuyordu:

Gönlümde bahar açtı anın bülbülü sendin,
Her gün bana bir başka çiçek zevkini verdin..

Kapı aralığından Hasip efendiyi uzun boylu tetkik ettim. Hasip efendi kardeşimizde, mahalle tavuklarını haraca kesmiş ve bu yüzden ibiği porsumuş yorgun bir horoz hali vardı. Mesut bir ağırlık, yorgunluk. Tatlı bir rahavet..

— Merhaba! yahu... Uyuyor musun?

Hasip efendi yorgun bir hareketle başını kaldırdı. Göz kapakları kendiliklerinden kapanıyorlardı. Tatlı bir güülmseme ile gerindi.

— Gaflet.. mümeyyiz bey efendi, dedi. Şekerleme tarafından kestiriyordum.

— Annen nasıldır? Hastalıktan ne haber?

— İyidir beyefendi, tansiyonu on altıya inmiş. Şükrüne kadir değilim. Elini sıcak sudan soğuk suya soktuğu yok. Oturuyor, kalkıyor, konu komşuya gidiyor, ufak tefek el işlerile meşgul oluyor. Refika cariyeniz taşı sıksa suyunu çıkarır.

Bu hesaba göre, Hasip efendi taştan da pek olmalı. Çünkü Kayyumun Münevveri hâlâ Hasip efendinin suyunu sızdırıp posasını çöp tenekesine atamadı..

— Evlenirken nikâhlın ne taktı..
— Mobilyeciye bin lira!..

• • •

Aradan aylar geçti. Artık arkadaşlardan kimse Hasip efendi ile meşgul olmuyordu. Fakat ben, evlilik hayatında saadet ve şiir arayan Hasip efendiyi muktedir bir polis hafiyesinin bir şüpheliyi takip etmesi gibi bir an gözden uzak bırakmıyordum. İşte bu sayededir ki, günün birinde Hasip efendide küçük küçük sinirlikler görmiye başladım. Hasip efendi, yılanın ayaklarını gizlemesi gibi, bu sinirlilikleri kimseye sezdirmemiye gayret ediyordu. Evlendikten sonra, yirmi beşe terfi etmiş olmasına rağmen, Abide hanımı ve Gavsî efendiyi tamamen rahat bırakmış olan Hasip efendi, son günlerde bu iki biçareye karşı, yine eski nobranlığını, huysuzluğunu takındı, Sataşıyor, haşlıyor..

Bir gün Feyzi, mahut «fi zamanina ve fi tarihinde» izahatile Hasip efendiden bir dosya arıyacak oldu. Evrak şefimiz iradesine hâkim olamıyarak kendinden geçti ve:

— Fi zamanina! yani ne demek? Bu ne bir tarih, ne de numaradır.

Ve yaptığına derhal pişman olarak masasının başına geçerek başını iki avucu arasına aldı.

Feyzi olgun çocuktur. Hiç bir şey söylemedi, yalnız, başını bana çevirerek dikkatle ve merakla yüzüme baktı. Bu bakışla «Ne dersin?» demek istiyordu.

Abide hanımın yüzüne bakacak oldum. Fakat haspam, başını kaldırır mı ki... Lokantada bahsettiği «curcuna» nın başlamak üzere olduğunu hissettiğine şüphem yok.

O gün öğle tatilinde, yalnızlığından istifade ile yanına gittim. Gayet tatlı ve serzenişten uzak bir sesle;

— Hasip efendiciğim, dedim. mümeyyiz Feyzi beye fena muamelede bulundunuz..

— Farkındayım beyefendi, dedi, ilk fırsatta kendilerinden af talep edeceğim. Bir dalgınlık

anına rasladı..

Hasip efendi küçük bir tereddüt duraklaması geçirdi. Açılmak, yüreğinin zehirini dökmek istediği pek belli idi.

— Hacet yok, dedim, o da işin farkında.

Ve gittikçe artan bir teessür ve heyecanla:

— Zatı âliniz dedi, bendenizi seversiniz. Mafevklerime karşı nekadar hürmetkâr, ne kadar itinalı hareket ettiğimi bilirsiniz. Sinirlilik anıma geldi.

Başını okşadım, gözlerinden iri iri yaşlar damlıyordu.

Hasip efendi ağlıyordu. Acaba niçin?

— Sinirlenmeni icap ettiren nedir kardeşim.?

Hasip efendi hıçkıra hıçkıra, ağlamıya başladı. Ayni zamanda hiddet, nefret ve bezginlik ifade eden bir sesle anlattı:

— Nasıl sinirlenmiyeyim bey efendi? dedi. Evimde rahatım kalmadı. Evlendiğime bin kere pişman oldum. Meğer, bendeniz bekârlığımda nekadar mesutmuşum?. Evimde sultanmışım.. Şimdi ise, bütün ruhumla bağlı olduğum yuvam bana haram oldu. Ne rahatım kaldı, ne huzurum! Sebep ne olduğunu soracaksınız. Arzedeyim.

—Arkası var —

HİKÂYE

(9 ncu sayfadan devam)

rih kitabını istemesin mi? Az kaldı, gencin boynuna sarılacaktım. Bu zamanda Cevdet paşanın tarihini arayan bir genç, nerede bulunur? Kitabı okumasa bile araması bir genç için kâfi bir meziyetti. Kitapçı, delikanlıya, kendisinde bu kitabın bulunmadığını, bu mühim eserin ancak bir tesadüf neticesi olarak ele geçebileceğini söyledi. Ben lâkırdıya karıştım: «Ben de bir takım Cevdet paşa tarihi var. Mutlaka istiyorsanız size satabilirim!» dedim. Delikanlı teşekkür etti. Kitapçı, bu takımın elli, altmış lira edeceğini söylüyordu. Kızımın âşıkı bana döndü: «Bu kitabı bana lûtfederseniz size yüz lira veririm!» dedi. Adresini söyledi. Ben de ertesi gün on iki ciltlik tarihi bir otomobile yükleterek damadımın apartmanına gittim. Beni güler yüzle karşıladı. Hâlâ zenginliğinden şüphe ediyordum. Nezaketini görmüş, ilme merakını anlamıştım; fakat serveti hakkında henüz bir kanaatim yoktu. Tam o sırada, hizmetçi bana halis, köpüklü, okkalık fincanla bir kahve getirmesin mi? Artık damadımın zengin olduğuna da iman etmiştim. Kitapları verdim, ayrılıyordum. Kendisi zarf içinde bana ciltlerin parasını uzatıyordu. Gülerek dedim ki: «Cevdet paşa tarihi size hediyem olsun!» Hayretle yüzüme baktı: «Ne münasebet beyefendi, böyle kıymettar bir eserden mahrum olmanız kâfi bir azap değil mi ki, bir de böyle fedakârlığa katlanıyorsunuz?» Gülerek cevap verdim: «Yalnız bu kitapları değil, size bu kitaplarla beraber kızımla evlenmek hakkını da veriyorum!» Büsbütün şaşaladı: «Kızınız mı? Fakat ben sizin kızınızı tanımıyorum ki!»

Artık, tramvayda ihtiyar kadına yer veren, kitapçılarda Cevdet paşa tarihini arayan ve bana da kahve kıtlığında okkalık bir fincan sunan bu nazik, okumuş ve zengin delikanlıya hüviyetimi söylemek zamanı gelmişti: «Ben, Melihanın babasıyım!» dedim ve...

— Delikanlı senin eline sarıldı..

— Ben de delikanlının boynuna..

— Bu suretle anlaştınız!

— Evet, tahminin gibi oldu.

— Hayırlı olsun... Allaha ısmarladık!

— Güle güle..

Papağan

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma Nevralji, Kırıklık

ve bütün ağrılarınızı keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir

ADEMİ İKTİDAR
ve
BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI
HORMOBİN
Her Eczanede bulunur.
P. K 1255
Reçete ile satılır.

YEDİGÜN

HER EVİN SUSUDUR

Yeni PUDRA RENKLERİ

önünde

KADINLARIN HAYRETİ

SİHRAMİZ BİR KOLORİMETRİK MAKİNE SAYESİNDE İSTİHZAR EDİLEN PUDRA TENİN GÜZELLİĞİNİ ON MİSLİ ARTTIRIR.

★

Teninize en uygun gelecek pudranın tam rengini veren yeni bir Kolorimetrik makina icadedilmiştir.

Bu sayede şimdiye kadar görülmemiş emsalsiz bir güzellikte orijinal pudra renklerinin istihzarına imkân verilmiştir. Bunları yalnız Tokalon pudralarında bulabilirsiniz. Bu pudra rüzgârlı ve yağmurlu havalarda bile bütün gün sabit kalır. Burnun parlamasına mani olur. Hususî ve beratlı bir usul dairesinde istihzar edilmiştir. Bu yeni Tokalon pudrasının en son yeni ve *cazip renklerini* bugünden tecrübe ediniz. Daha genç ve güzel görününüz.

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası Sahibi ve U. Neşriyat Mü. Sedat S.

Karikatür

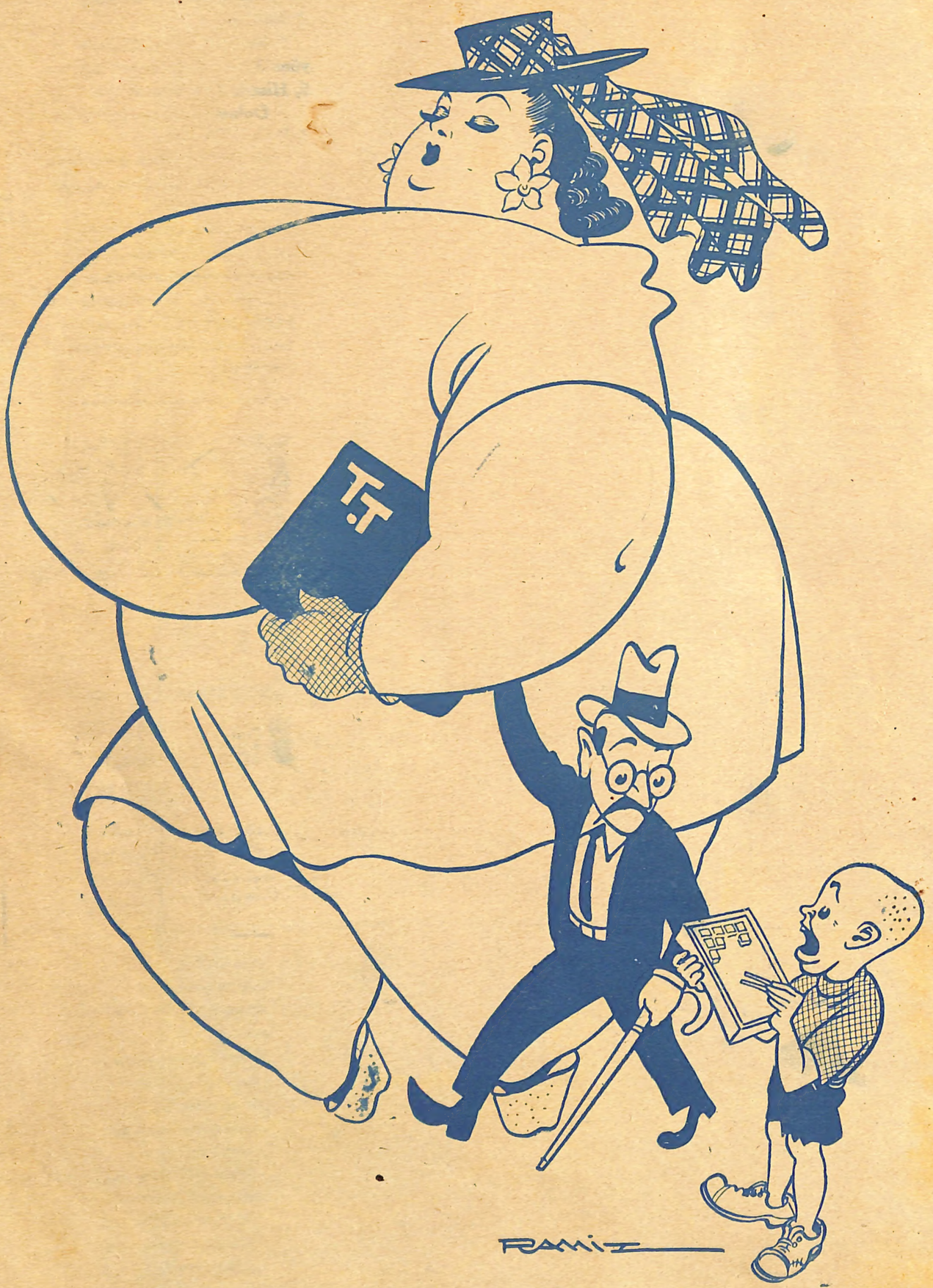

TOMBUL TEYZE PİYASADA:

Karamelacı — Bayım, Tombul Teyze verelim mi?..

Tombul Teyzenin kocası — İstemez yavrum, bende daha tatlısı var!..